

Κωδικός (οί) αναγνώρισης	003
Τίτλος	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΗΤΣΟΣ και ΙΛΙΝΣΚΑΓΙΑ, ΣΟΝΙΑ
Χρονολογία (ες)	1963-1994
Επίπεδο περιγραφής	Αρχείο
Μέγεθος και υπόστρωμα της ενότητας περιγραφής (Ποσότητα, όγκος ή διαστάσεις)	10 αρχειακά κουτιά
Όνομα παραγωγού (ών)	Μήτσος Αλεξανδρόπουλος (1924-2008) και Σόνια Ιλίνσκαγια (1938-)
Διοικητική ιστορία / Βιογραφικό σημείωμα	<p>Ο Μήτσος Αλεξανδρόπουλος γεννήθηκε στην Αμαλιάδα το 1924. Εγγράφηκε στην Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και στη διάρκεια της Κατοχής πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση. Μετά τον Εμφύλιο διέφυγε στο Βουκουρέστι, όπου έζησε ανάμεσα στους έλληνες πολιτικούς πρόσφυγες και λογοτέχνες. Εκεί δημοσίευσε την πρώτη συλλογή διηγημάτων <i>Αρματομένα Χρόνια</i> (1954). Καταδικασμένος τρεις φορές σε θάνατο από το στρατοδικείο Ιωαννίνων (1953), το 1956 εγκαταστάθηκε στη Μόσχα, όπου το ίδιο έτος δημοσίευσε την δεύτερη συλλογή διηγημάτων: <i>Μια πρόσφατη ιστορία</i>. Σπούδασε ρωσική λογοτεχνία στο Λογοτεχνικό Ινστιτούτο της Μόσχας και ασχολήθηκε με τη συντήρηση αγιογραφιών. Το 1959 παντρεύτηκε την ελληνίστρια Σόνια Ιλίνσκαγια.</p> <p>Το 1961 δημοσίευσε το πρώτο μέρος του μυθιστορήματος, <i>Νύχτες και αυγές – Η πολιτεία</i> και δύο χρόνια αργότερα το δεύτερο μέρος, <i>– Τα βουνά</i>. Το ίδιο έτος, ο συγγραφέας βραβεύθηκε στο διαγωνισμό αντιστασιακού διηγήματος «Κορυσχάδες» του περιοδικού <i>Επιθεώρηση Τέχνης</i>. Το 1965 είδε το φως της δημοσιότητας η πρώτη του μετάφραση: <i>Το μπλε τετράδιο</i>, του Εμ. Καζακίεβιτς, ενώ το 1971, κυκλοφόρησε το ταξιδιωτικό έργο <i>Από τη Μόσχα στη Μόσχα. Ταξίδι στο Βόλγα</i>.</p> <p>Το συγγραφικό του έργο συνέχισε στην Αθήνα, όπου εγκαταστάθηκε το 1975. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα μυθιστορήματα <i>Σκηνές από το βίο του Μάξιμου του Γραικού</i> (1976), <i>Τα θαύματα έρχονται στην ώρα τους</i> (νουβέλλα 1976), <i>Μικρό όργανο για τον επαναπατρισμό</i> (1980), <i>Αυτά που μένουν</i> (τόμ. Α΄ 1994, αυτοβιογραφικό), καθώς και τις βιογραφικές μυθιστορίες: <i>Το ψωμί και το βιβλίο. Ο Γκόρκι</i> (1980) (Κρατικό βραβείο μυθιστορηματικής βιογραφίας), <i>Περισσότερη ελευθερία. Ο Τσέχωφ</i> (1981), <i>Ο μεγάλος αμαρτωλός. Ο Ντοστογιέφσκι και τα ιερά του τέρατα</i> (1984), <i>Ένας άνθρωπος. Μια εποχή. Ο Αλέξανδρος Γκέρτσεν</i> (1989) και <i>Ο Τολστόι</i> (2007).</p> <p>Δημοσίευσε ακόμη τρεις συλλογές διηγημάτων: <i>Λευκή ακτή</i> (1966), <i>Φύλλα – φτερά</i> (1977), <i>Η ένατη πληγή</i> (1986) και το ταξιδιωτικό <i>Οι Αρμένιδες. Ταξίδι στη χώρα τους και την ιστορία τους</i> (1982, λογοτεχνικό βραβείο Τουμανιάν).</p> <p>Στο δοκιμιακό του έργο συγκαταλέγονται οι μελέτες: <i>Πέντε Ρώσοι κλασικοί: Πούσκιν, Γκόγκολ, Μπελίνσκι, Ντοστογιέφσκι,</i></p>

Τολστόι (1975), *Η Ρωσική λογοτεχνία: Ιστορία σε τρεις τόμους. Από τον 11^ο αιώνα μέχρι την Επανάσταση του 1917* (1978, 1979) και *Μια συνάντηση. Σεφέρης – Μακρυγιάννης* (1983).

Τιμήθηκε με το διεθνές λογοτεχνικό βραβείο Γκόρκι για τις μελέτες και τις μεταφράσεις από την ρωσική λογοτεχνία (Μόσχα 1979) και με το Μεγάλο Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας για το σύνολο του έργου του (2001). Έλαβε το βραβείο της Ελληνικής Εταιρείας Μεταφραστών Λογοτεχνίας (2002) για την ελληνική μετάφραση του έργου *Εκστρατεία του Ίγκορ*. Του απονεμήθηκε επίσης το μετάλλιο Πούσκιν, από τον πρόεδρο της Ρωσικής Συνομοσπονδίας (2007).

Απέκτησε μία κόρη, την Όλγα Αλεξανδροπούλου. Πέθανε στις 19 Μαΐου 2008

[Πηγές: Γιώργος Δ. Κεντροτής, «Μήτσος Αλεξανδρόπουλος. Παρουσίαση - ανθολόγηση», *Η μεταπολεμική πεζογραφία. Από τον πόλεμο του '40 ως τη δικτατορία του '67*, τόμ. Β', Αθήνα, Σοκόλης, 1988, σ. 98-135. «Αρχείο Ελλήνων Λογοτεχνών», στην ιστοσελίδα του ΕΚΕΒΙ (<http://www.ekebi.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=461&t=96>)]

Η Σόνια Ιλίνσκαγια γεννήθηκε στη Μόσχα το 1938. Σπούδασε στο κλασικό τμήμα της Φιλολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Λομονόσοφ με παράλληλη ειδίκευση στην νεοελληνική και τη ρωσική φιλολογία. Το 1971 υποστήριξε τη διατριβή της με τίτλο: *Συμβολή στη μελέτη της μεταπολεμικής ποίησης στην Ελλάδα. Η μοίρα μιας γενιάς*. Τακτικό μέλος της Ένωσης Συγγραφέων της ΕΣΣΔ, ασχολήθηκε με την κριτική και τη μετάφραση της νεοελληνικής λογοτεχνίας στα ρωσικά. Μετέφρασε Κάλβο, Καβάφη, Ρίτσο, Σεφέρη, Ελύτη, Βρεττάκο, Σινόπουλο, Λειβαδίτη, Κύρου, Αναγνωστάκη, Πατρίκιο, Σαχτούρη, Στεργιόπουλο, Ξενόπουλο, Τερζάκη και Αλεξανδρόπουλο. Χρημάτισε ερευνήτρια του Ινστιτούτου Σλαβικών και Βαλκανικών Μελετών της Ακαδημίας Επιστημών της ΕΣΣΔ ως το 1983, οπότε εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Ελλάδα και δίδαξε νεοελληνική λογοτεχνία στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Είναι ομότιμη καθηγήτρια της Νέας Ελληνικής Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Για την συμβολή της στις καβαφικές μελέτες τιμήθηκε από τη Ρωσική Ακαδημία Επιστημών με το Doctorat d'Etat (2002). Το 2007 ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας της απένειμε το παράσημο του Ταξιάρχη του Τάγματος της Τιμής. Το ίδιο έτος τιμήθηκε με το βραβείο «Διδώ Σωτηρίου» της Εταιρείας Συγγραφέων (2007). Το 2008 έλαβε διάσημα τιμές για τη συμβολή της στην προώθηση της φιλίας των λαών της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Το έργο της: *Η μοίρα μιας γενιάς. Συμβολή στη μελέτη της μεταπολεμικής πολιτικής ποίησης στην Ελλάδα* (Μόσχα 1974, Αθήνα 1976), *Κ.Π. Καβάφης. Οι δρόμοι προς το ρεαλισμό στην ποίηση του 20ού αιώνα*. (Αθήνα 1983, Μόσχα 1984), *Γιάννης Ρίτσος. Η ζωή και το έργο του* (Μόσχα 1986), *Μιχαήλ Λυκιαρδόπουλος. Ένας Έλληνας στο χώρο του ρωσικού συμβολισμού* (Αθήνα 1989), *Επισημάνσεις. Από την πορεία της ελληνικής ποίησης του 20ού αιώνα* (Αθήνα 1992), *Ο Κ.Π. Καβάφης και η ρωσική ποίηση του «αργυρού αιώνα»* (Αθήνα 1995), *Ρωσική Καβαφειάδα*. (Επιλογή, εισαγωγή, μέρος μεταφράσεων, μονογραφία Κωνσταντίνος Καβάφης, κύκλος δοκιμίων *Ο Κ.Π. Καβάφης και η ρωσι-*

	<p>κή ποίηση του «αργυρού αιώνα») (Μόσχα 2000), <i>Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 στον καθρέφτη της ρωσικής ποίησης</i> (Επιλογή, εισαγωγή, επιμέλεια) (Αθήνα 2001), Κ.Π. Καβάφης, <i>Άπαντα τα ποιήματα</i>. (Εισαγωγή, επιμέλεια) (Αθήνα 2003), Κ.Π. Καβάφης, <i>Τα Πεζά</i>. (Επιλογή, εισαγωγή, μέρος μεταφράσεων) (Μόσχα 2003), <i>Ελληνορωσικά συναπαντήματα</i> (Αθήνα 2004), <i>Η ρωσική λογοτεχνία στην Ελλάδα. 19^{ος} αιώνας</i> (Αθήνα 2006).</p> <p>[Πηγές: «Σόνια Ιλίνσκαγια Αλεξανδροπούλου», www.hecucenter.ru/word-files, <i>Τραίνο</i> (συγγραφείς – μέλη www.dedalus.gr, Δέσποινα Τριβόλη, «Μια ζωή. Μήτσος Αλεξανδρόπουλος» <i>Lifo</i> 22.05.08, στον ιστότοπο <i>Ημερολόγιο πεδιάδος</i> lehaina.blogspot.com]</p>
Ιστορικό της ενότητας περιγραφής	
Διαδικασία πρόσκτησης	Δωρεά του Μήτσου Αλεξανδρόπουλου και της Σόνιας Ιλίνσκαγια.
Παρουσίαση περιεχομένου	<p>Τμήμα του λογοτεχνικού και δοκιμακού έργου του Μ. Αλεξανδρόπουλου. Η νουβέλλα <i>Τα θαύματα έρχονται στην ώρα τους</i> (δημοσιεύσεις), το μυθιστόρημα <i>Νύχτες και αυγές</i> (πρώτη έκδοση με διορθώσεις), το αυτοβιογραφικό <i>Αυτά που μένουν</i> (δφο με διορθώσεις), η βιογραφική μυθιστορία <i>Ένας άνθρωπος. Μια εποχή. Ο Αλέξανδρος Γκέρτσεν</i> (δφο) και το ταξιδιωτικό <i>Από τη Μόσχα στη Μόσχα</i> (δημοσίευση). Τα δοκιμακά έργα <i>Ο βασιλιάς που πέθανε. Οφειλόμενη κατάθεση</i> (δφο με χφες διορθώσεις) και <i>Δαίμονες και δαιμονισμένοι. Επιστροφές στον Ντοστογιέφσκι</i> (χφο, δφο). Περιέχονται επίσης δημοσιεύσεις του στα περιοδικά <i>Νέα Εποχή</i> (1967-1980), <i>Αντί</i> (1975-1991) και <i>Ινοστράνναγια λιερατούρα</i> (1964-1987), καθώς και δημοσιεύσεις του της περιόδου δικτατορίας.</p> <p>Στο τμήμα του αρχείου της Σόνιας Ιλίνσκαγια περιλαμβάνονται δοκίμια, βιβλιοκρισίες και μεταφράσεις ελληνικής λογοτεχνίας στο περιοδικό <i>Ινοστράνναγια λιερατούρα</i> (1964-1988) και βιβλιοκρισίες στο περιοδικό <i>Σοβρεμένναγια λιερατούρα ζα ρουμπεζόμ</i> (1975-1983).</p>
Επιλογές, εκκαθαρίσεις και τελική διατήρηση	
Προσθήκες υλικού	
Σύστημα ταξινόμησης	Διατηρήθηκε η αρχική ταξινόμηση και περιγραφή των τεκμηρίων από τον Μήτσο Αλεξανδρόπουλο και την Σόνια Ιλίνσκαγια.
Όροι πρόσβασης	Δεν υπάρχουν περιορισμοί στην πρόσβαση.
Όροι αναπαραγωγής	
Γλώσσα / γραφή των τεκμηρίων	Ελληνική, ρωσική.
Φυσικά χαρακτηριστικά και τεχνικές προϋποθέσεις	
Εργαλεία έρευνας	Αναλυτικός κατάλογος των περιεχομένων του αρχείου που έχει συνταχθεί από την Σόνια Ιλίνσκαγια (φακ. 1).
Εντοπισμός πρωτοτύπων	
Εντοπισμός αντιγράφων	
Συμπληρωματικές πηγές / σχετικές ενότητες περιγραφής	Επιστολές του Μ. Αλεξανδρόπουλου και της Σ. Ιλίνσκαγια στο αρχείο της Έλλης Αλεξίου (1.1.)
Δημοσιεύσεις / Βιβλιογρα-	

<i>φία</i>	
<i>Παρατηρήσεις</i>	
<i>Παρατηρήσεις και όνομα του / της αρχειονόμου</i>	Ελένη Ράμφου
<i>Κανόνες ή πρότυπα περιγραφής</i>	ΔΙΠΑΠ (Γ) 2 ^η έκδοση
<i>Χρονολογία (εξ) περιγραφής</i>	Ιούλιος 2009
<i>Θέματα</i>	ΡΩΣΙΑ / ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ / ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ / ΡΩΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ / ΚΡΙΤΙΚΗ

Αρχείο Μήτσου Αλεξανδρόπουλου

I. Μήτσος Αλεξανδρόπουλος

- Φάκελοι 1-7** **ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΔΟΚΙΜΙΑΚΟ ΕΡΓΟ**
- ΦΑΚΕΛΟΣ 1** ***ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ. ΜΙΑ ΕΠΟΧΗ. Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΚΕΡΤΣΕΝ (1989)***
Ένας άνθρωπος. Μια εποχή. Ο Αλέξανδρος Γκέρτσεν (δακτυλόγραφο με προσθήκες χειρόγραφων σελίδων, επεξεργασίες και διορθώσεις). Κυκλοφόρησε το 1989 από τις εκδόσεις Γνώση.
- ΦΑΚΕΛΟΣ 2** ***Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΠΟΥ ΠΕΘΑΝΕ (1990), ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥΣ (1973-1974)***
- 2.1** ***Ο βασιλιάς που πέθανε. Οφειλόμενη κατάθεση (1990)***
Δακτυλόγραφο με χειρόγραφες διορθώσεις. Κυκλοφόρησε το 1990 από τις εκδόσεις Πολύτυπο.
- 2.2** ***Τα θαύματα έρχονται στην ώρα τους (1973-1974)***
Δημοσίευση στην εφημερίδα *Χαραυγή* της Κύπρου (Δεκέμβριος 1973 – Μάρτιος 1974). Ταυτόχρονα δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα *Ελεύθερη Πατρίδα* του Λονδίνου (βλ. τον φάκελο Δημοσιεύσεις της περιόδου της δικτατορίας). Κυκλοφόρησε το 1977 από τις εκδόσεις Καρανάση. Επανεκδόθηκε το 1988 από τις εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή.
- ΦΑΚΕΛΟΣ 3** ***ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΣΧΑ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ (1969)***
Από τη Μόσχα στη Μόσχα (1969)
Δημοσίευση στην εφημερίδα *Χαραυγή* της Κύπρου (Ιανουάριος – Μάρτιος 1969). Κυκλοφόρησε το 1971 από τις εκδόσεις Ελεύθερη Ελλάδα. Επανεκδόθηκε το 1976 από τις εκδόσεις Καρανάση.
(Στο φύλλο με ημερομηνία 27 Φεβρουαρίου 1969 στη σειρά άρθρων «Πορτραίτα συνεργατών μας» περιλαμβάνεται άρθρο με τίτλο: «Στο σπίτι του Μήτσου Αλεξανδρόπουλου. Του συγγραφέα του ταξιδιωτικού *Από τη Μόσχα στη Μόσχα*», του Όλεγκ Ντομπροβόλσκι).

- Φάκελος 4** ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ *ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ* ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ (1967-1980) ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ *ΑΝΤΙ* (1975-1991)
- 4.1 Δημοσιεύσεις στο περιοδικό *Νέα Εποχή* της Κύπρου (1967-1980)
- 4.2 Δημοσιεύσεις στο περιοδικό *Αντί* (1975-1991)
- Φάκελος 5** ΑΛ. ΓΚΡΙΜΠΟΓΕΝΤΟΦ, *ΣΥΜΦΟΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΛΥ ΜΥΑΛΟ* (ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ) (1990). *ΝΥΧΤΕΣ ΚΑΙ ΑΥΓΕΣ* (1961-1963)
- 5.1 Αλ. Γκριμπογέντοφ, *Συμφορά από το πολύ μυαλό*, μετάφραση Μ. Αλεξανδρόπουλος
Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Δωδώνη, 1990.
- Εισαγωγή-σημειώσεις (δφο με χφες διορθώσεις και σελίδες χφες).
- Πρώτη γραφή (δφο με χφες διορθώσεις).
- Τελική γραφή (δφο με χφες διορθώσεις).
- 5.2 *Νύχτες και αυγές*, τόμ. Α΄ *Η πολιτεία* (1961), τόμ. Β΄ *Τα βουνά* (1963)
Οι τόμοι των πρώτων εκδόσεων του έργου Πρώτες εκδόσεις του έργου στα ελληνικά και στα ρωσικά με χειρόγραφες διορθώσεις (και κάποιες δφες προσθήκες) για επανέκδοση.
- ΦΑΚΕΛΟΣ 6** ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ *ΙΝΟΣΤΡΑΝΝΑΓΙΑ ΛΙΤΕΡΑΤΟΥΡΑ* (ΜΟΣΧΑ, 1964-1987). *ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΔΑΙΜΟΝΙΣΜΕΝΟΙ. ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΣΤΟΝ ΝΤΟΣΤΟΓΕΦΣΚΙ*
- 6.1 Δημοσιεύσεις στο περιοδικό *Ινοστράνναγια λιτερατούρα (Ξένη λογοτεχνία)* (Μόσχα, 1964-1987)
- 6.2 *Δαίμονες και δαιμονισμένοι. Επιστροφές στον Ντοστογιέφσκι*
Κυκλοφόρησε το 1992 από τις εκδόσεις Δελφίνι.
- Σχεδιάσμα.(χφο).
- Πρώτη γραφή (δφο με χφες διορθώσεις και χφες σελίδες)
- Τελική γραφή (εκτύπωση Η/Υ με λίγες χφες διορθώσεις)
- ΦΑΚΕΛΟΣ 7** *ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΜΕΝΟΥΝ*. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ (1967-1974)
- 7.1 *Αυτά που μένουν* (τόμ. Α΄)
Πρώτη γραφή (1985-1991, δακτυλόγραφο με διορθώσεις). Κυκλοφόρησε το 1994 από τις εκδόσεις Δελφίνι.
- «Ο θάνατος του Ιμπραήμ» (1985).
- «Οι βαλίτσες μου».
- «Κόκκινα σιντριβάνια στο χιόνι».
- «Η γραμμή της ζωής» (1991).
- 7.2 Δημοσιεύσεις της περιόδου της δικτατορίας (1967-1974)

- Φάκελοι 8-10 ΔΟΚΙΜΙΑ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ, ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ**
- ΦΑΚΕΛΟΣ 8 ΔΟΚΙΜΙΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ *ΙΝΟΣΤΡΑΝΝΑΓΙΑ ΛΙΤΕΡΑΤΟΥΡΑ* (ΜΟΣΧΑ, 1964-1984)**
- ΦΑΚΕΛΟΣ 9 ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ *ΙΝΟΣΤΡΑΝΝΑΓΙΑ ΛΙΤΕΡΑΤΟΥΡΑ* (ΜΟΣΧΑ, 1965-1988)**
- ΦΑΚΕΛΟΣ 10 ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ *ΣΟΒΡΕΜΕΝΝΑΓΙΑ ΛΙΤΕΡΑΤΟΥΡΑ ΖΑ ΡΟΥΜΠΕΖΟΜ (ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ)*, (ΜΟΣΧΑ, 1975-1983)**